

सन २०२३-२४ करिता राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कॅफेटेरिया (DPR) योजनेंतर्गत अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता उर्वरित रु.६६,६६७/- इतका निधी वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्र.राकृवि-०८२३/प्र.क्र.१३९/१४-अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक : १४ मार्च, २०२४.

- संदर्भ :** १. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२ एप्रिल, २०२३.
२. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.१३-१७/२०२३-PC, दि. १७ फेब्रुवारी, २०२३.
३. राष्ट्रीय कृषि विकास योजना-कॅफेटेरिया अंतर्गत राज्यस्तरीय मंजूरी समितीच्या (SLSC) दि.१७ मे, २०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त
४. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राकृवि ०५२३ /प्र.क्र. ८९/१४-अ, दि. ११ ऑगस्ट, २०२३.
५. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राकृवि ०८२३ /प्र.क्र. १३९/१४-अ, दि. १३ सप्टेंबर, २०२३.
६. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. १-१५/२०२३ आरकेव्हीवाय/३, दि. ०८ डिसेंबर, २०२३.
७. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.०८ डिसेंबर, २०२३
८. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय विभागाचा शासन निर्णय क्र. बीजीटी २०२३/प्र.क्र.६१/अर्थसंकल्प (विधयो), दि. ०८ जानेवारी, २०२४.
९. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राकृवि ०८२३ /प्र.क्र. १३९/१४-अ, महाराष्ट्र दि. १० जानेवारी, २०२४.
१०. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग शासन निर्णय क्र.विधयो-२०२४/प्र.क्र.६१/अर्थसंकल्प, दि.१२ मार्च, २०२३.
११. संचालक (कृषि प्रक्रिया व नियोजन) यांचे पत्र क्र.कृपवनि/राकृवियो/निधी मागणी/ ८३०२/२४, दि.१३ मार्च, २०२४.

प्रस्तावना :

केंद्र शासनाचे संदर्भ क्र.६ येथील दि.०८.१२.२०२३ रोजीच्या पत्रान्वये सदर योजनेंतर्गत अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता दुसऱ्या हप्त्याचा रु.७.४२ कोटी निधी निधी वितरित केला आहे. त्यानुसार या विभागाचे संदर्भ क्र.९ येथील दि.१० जानेवारी, २०२४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता उपलब्ध केंद्र हिस्सा रु. ७.४२ कोटी व त्या समरूप राज्य हिस्सा रु.४.९४ कोटी असा एकूण रु. १२.३६ कोटी इतका निधी वितरित केला आहे.

२. राष्ट्रीय कृषि विकास योजना (DPR) योजनेंतर्गत अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता दुसऱ्या हप्त्याचा निधी वितरित करताना केंद्र हिश्याच्या समरूप राज्य हिश्याची रक्कम ही ६०:४० प्रमाणे अनुक्रमे रु.७,४२,००,०००.००/- व रु. ४,९४,६६,६६७.००/- अशी येते. तथापि, सदर निधी वितरित करताना राज्य हिश्याची रक्कम पूर्णाकात घेण्यात आली असल्याने राज्य हिश्यात दुसरा हप्ता रु.६६,६६७/- इतका कमी प्रमाणात निधी वितरित करण्यात आला आहे. सदर अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिताचा निधी वितरणाचा तपशिल पुढीलप्रमाणे आहे:-

प्रवर्ग	केंद्राकडून प्राप्त निधी ६०%	समरूप राज्य हिस्सा ४०%	वितरित निधी			राज्य हिश्यामधील तफावत (३-५)
			केंद्र (रु कोटीत)	राज्य (रु कोटीत)	एकूण (रु कोटीत)	
१	२	३	४	५	६(४+५)	७
अनुसूचित जाती	७,४२,००,०००.००	४,९४,६६,६६७.००	७.४२	४.९४	१२.३६	६६६६७.००

४. सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षाचा राष्ट्रीय कृषि विकास योजना (DPR) योजनेंतर्गत पुढील केंद्र हिस्सा प्राप्त होणेसाठी राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या SNA खात्यावरील सन २०२३-२४ मधील राज्य हिश्यातील अनुसूचित जाती प्रवर्गाची तूट म्हणजेच रु.६६,६६७/- इतका निधी वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्यानुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :

१. या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय कृषि विकास योजना (DPR) योजनेंतर्गत मंजूर प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिताचा सन २०२३-२४ मधील राज्य हिश्याची दुसरा हप्त्यामधील तूट रु.६६,६६६७.००/- निधी (रुपये सहासष्ट हजार सहाशे सदुसष्ट फक्त) आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पित वितरण प्रणालीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

प्रवर्ग	राज्य हिस्सा
अनुसूचित जाती	मागणी क्रमांक एन-३ २४०१ - पीक संवर्धन (००)(७८९)- अनुसूचित जातीसाठी विशेष योजना (०१) अनुसूचित जाती घटक कार्यक्रमांतर्गत योजना (०१) (१६) कृषि उन्नती योजना - राष्ट्रीय कृषि विकास योजना अंतर्गत अर्थसहाय्य (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (कार्यक्रम) (२४०१ B२३२) ३३-अर्थसहाय्य

२. सदर निधीचे वितरण करण्याकरिता आयुक्त (कृषि) यांना नियंत्रण अधिकारी व सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

३. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी वितरीत केलेला ₹ ६६,६६७.०० कोटी निधी कोषागारातून आहरित करून आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांच्या नावे उघडण्यात आलेल्या Singal Nodal Account (SNA) मध्ये जमा करावा आणि तदनंतर सदर निधी संबंधित प्रकल्पांच्या अंमलबजावणी यंत्रणांना PFMS द्वारे त्यांच्यासाठी उघडलेल्या Child Account मध्ये वर्ग करावा.
४. या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेतर्गत अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता वितरीत करण्यात येत असलेल्या निधीचे प्रकल्पनिहाय वितरण यथावकाश कळविण्यात येईल.
५. उपरोक्त मंजूर निधीचे तात्काळ उपयोजन होण्याच्या दृष्टीनेच कोषागारातून आहरण करावे आणि सर्व विभागांनी त्यांना प्राप्त होणाऱ्या निधीचा तात्काळ विनियोग करावा, अंमलबजावणी यंत्रणांनी निधी उपयोजनाविना बँक खात्यामध्ये जमा करून ठेवू नये.
६. सर्व अंमलबजावणी यंत्रणांनी/विभागांनी त्यांना सन २००७-०८ ते सन २०२२-२३ या कालावधीत वितरीत केलेल्या निधीचे सनदी लेखापालांकडून लेखापरिक्षण झाल्याचे प्रमाणित करावे.
७. या शासन निर्णयान्वये केवळ -अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता- निधी वितरीत करण्यात आला असून सर्व विभागांनी / अंमलबजावणी यंत्रणांनी त्यांना मंजूर केलेल्या प्रकल्पांतर्गत अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी आवश्यक असलेल्या निधीकरिता उपरोक्त रकमेचा विनियोग करावा.
८. वैयक्तिक लाभाच्या प्रकल्पांतर्गत सर्व विभागांनी / अंमलबजावणी यंत्रणांनी लाभार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यावर थेट लाभ हस्तांतरणाद्वारे (DBT) अनुदान वितरीत करावे.
९. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाने शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२ एप्रिल, २०२३ नुसार विहित केलेल्या अटीची पूर्तता होत असल्याने तसेच, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय विभागाच्या संदर्भ क्र. ८ व १० च्या शासन निर्णयास अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२४०३१४१४०३३१७६०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संतोष ब. कराड)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
२. अपर मुख्य सचिव (नियोजन) यांचे स्वीय सहायक, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
३. अपर मुख्य सचिव (वित्त) यांचे स्वीय सहायक, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
४. अपर मुख्य सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

५. सचिव (सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
६. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
७. विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व),
८. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई,
९. महालेखापाल महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/नागपूर,
१०. महालेखापाल महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा) मुंबई/नागपूर,
११. वित्त विभाग (व्यय- १/अर्थसंकल्प १३), मंत्रालय मुंबई,
१२. नियोजन विभाग (का-१४३१), मंत्रालय, मुंबई,
१३. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, (अर्थसंकल्प (विधयो)),
मंत्रालय, मुंबई
१४. निवडनस्ती.